

Historia: 20-22 sierpnia 1981. Zakazane piosenki

W ramach obchodów pierwszej rocznicy podpisania Porozumień Sierpniowych z inicjatywy NSZZ „Solidarność” 20–22 sierpnia 1981 r. w gdańskiej hali „Olivia” odbył się Pierwszy Przegląd Piosenki Prawdziwej „Zakazane Piosenki”.

W skład komitetu organizacyjnego weszli przedstawiciele Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „S”, dyrektorem artystycznym został Maciej Zembaty, a reżyserem Maciej Karpiński.

Festiwal cieszył się dużym powodzeniem zarówno wśród wykonawców (ponad 200), jak i publiczności (nadkomplet na wszystkich koncertach). Wiele utworów nie uzyskało zgody cenzury, a mimo to zostały wykonane.

Laureatami złotych, srebrnych i brązowych „Kneblów” zostali: Małgorzata Bratek, Aleksander Grotkowski, Jacek Kaczmarski, Maciej Pietrzyk, Zbigniew Sekulski, Jan Tadeusz Stanisławski, Jacek Woźniak, Maciej Zembaty oraz zespół „Pomorzanie”. Nagrodę specjalną, ufundowaną przez Gdański Komitet Obrony Więzionych za Przekonania wręczono Ewie Dałkowskiej i Piotrowi Szczepanikowi.

Przeglądowi towarzyszyła specjalna scenografia, przedstawiająca m.in. karykatury byłych przywódców partyjnych (Bieruta, Cyrankiewicza, Gomułki, Jaroszewicza i Gierka) oraz dwie puste plansze, „czekające” na aktualne władze partii komunistycznej.

Przegląd „zabezpieczała” Komenda Wojewódzka MO w Gdańsku, która zbierała wszelkie informacje o festiwalu i starała się ograniczyć „oddziaływanie imprezy na środowki masowej informacji”. Całość przeglądu była nagrywana przez funkcjonariuszy SB. W końcowym raporcie z przebiegu festiwalu, bezpieczeństwa zwracała uwagę na to, że większość piosenek zawierała akcenty satyry „antypaństwowej, antypartyjnej i antyradzieckiej”. Mimo zakrojonych na wielką skalę działań służb specjalnych Przegląd odbył się zgodnie z założeniami organizatorów.